

Автор: **Сергій БАБЕНКО**, заступник директора ТОВ «ЧК Альтернатива»

Розставання зі свиноматкою без стресу

Важливим етапом вирощування поросят є період від народження до їх відлучення. Адже відомо, що поросята здатні перетравлювати лише білок та жир молока свиноматки, яке до 20-го дня є їхнім основним кормом. Тому дуже важливо, щоб поросята, поки вони захищені буферними властивостями материнського молока, навчилися розпізнавати поживні речовини кормів різного походження та виробляти специфічні ферменти для їх перетравлення. Це і є запорукою безпечного відлучення поросят, збереженості молодняку та отримання запланованих приростів.

Однією з основних причин виникнення проблем у період відлучення є раптовий для поросят, протягом одного дня, перехід у годівлі від молока свиноматки до твердих кормів. Адже з дня їхнього народження до моменту відлучення основним кормом поросят було молоко. Після відлучення замість лактози основним джерелом енергії стає крохмаль, а замість молочних легкозасвоюваних білків в організм надходять важкоперетравний рослинний білок. Поросята, які вирощувалися тільки на молоці свиноматки, втрачають природну здатність до формування власної ферментативної системи, важко переносять відлучення і кормовий стрес. Лише на третій–четвертий тиждень вони починають збільшувати живу вагу, але інтенсивність їх росту вже втрачена.

Для заміни материнського молока при годівлі поросят дуже часто використовують незбиране молоко корів, тим самим роблячи поросят «ведмежу послугу». По-перше, це молоко закисає в годівницях, що веде до поносів у поросят, а подекуди навіть до падежу. Крім того, звикнувши лише до легкоперетравних речовин молока, організм і далі йде шляхом найменшого опору: серед всього корму, що потрапляє до шлунково-кишкового тракту, перетравлює тільки молоко. Тому поросят важко привчити до поїдання основних кормів.

Багаторічні дослідження, які проводилися на свинофермах Данії, Голландії, Німеччини, показали, що мінімальний рівень лактози в готовому кормі після відлучення повинен становити не менш ніж 3%, а рівень молочного протеїну – не менш ніж 1,5%. Тому більшість провідних підприємств у процесі вирощування молодняку свиней використовують замітники сухого знежиреного молока (ЗСЗМ).

ЗСЗМ – це продукт з високим вмістом молочного протеїну, збагаченого лактозою, рослинних білків з високими показниками засвоюваності. Також до складу ЗСЗМ входить комплекс біологічно активних речовин (вітаміни, мікро- та макроелементи). Додаючи ЗСЗМ у престоартерні та стартерні корми, насамперед досягають їх збагачення молочним білком, який надзвичайно потрібний маленьким поросяткам. Оскільки замітник сухого молока для поросят використовують у сухому вигляді, його рекомендують використовувати у приготуванні стартерних та престоартерних кормів, до яких починають привчати поросят з раннього віку.

Молочні продукти відзначаються високим вмістом лактози, яка стимулює розвиток власної кишкової мікрофлори: лакто- та біфідобактерій.

Ліпаза, лактаза і протеаза, які беруть участь в перетравленні молока, є в організмі поросят ще з моменту народження,

і їх секреція значно збільшується в перші дні життя. Ферменти для перетравлення складнішого за молоко корму починають вироблятися в організмі поросят після їх відлучення. З четвертого тижня життя збільшується активність ферментів амілази і мальтази, потрібних для розщеплення крохмалю та інших вуглеводів, а секреція ферментів, що сприяють перетравленню молочних компонентів, зменшується. Обов'язкова наявність лактози в замінику молока зумовлена тим, що в організмі поросят в перші місяці життя відбувається активна секреція потрібного для її розщеплення ферменту. Також лактоза стимулює збільшення кількості молочнокислих бактерій та молочної кислоти в кишечнику. Під дією молочної кислоти рівень рН у кишечнику знижується, внаслідок чого зменшується кількість патогенних бактерій (кишкової палички, клостридії, сальмонели). Тим самим зменшується рівень захворювань поросят.

Також слід зауважити, що раннє відлучення поросят дозволяє інтенсивніше використовувати свиноматку. Поросята не засмоктують і не виснажують її. Тварина швидше відновлює сили, значно швидше приходить в охоту. Тому при ранньому відлученні поросят можна отримати не два, а три опороси від однієї свиноматки.

Відлучення поросят є найважливішим процесом при вирощуванні поросят. Адже кожному спеціалісту відомо, що неправильний підхід до відлучення може призвести до падежу молодняку. Основною проблемою в цей період є неправильна годівля. Для годівлі підсисних поросят готують престоартерні корми, склад яких визначається недостатньою здатністю організму поросят до перетравлення та засвоювання деяких поживних речовин. Для того щоб зробити відлучення якомога безпечнішим і підвищити збереженість молодняку, рекомендується починати згодовувати сухий корм поросяткам вже

i **Говорить експерт**

Ігор Святний, лікар ветеринарної медицини: «Для того, аби свилярство було конкурентним, прибутковим та ефективним, потрібно в рік отримувати від однієї свиноматки 24–28 поросят. Навіть наймолочніша матка починаючи з 20–21-го дня вже не може задовольнити потреби поросят у поживних речовинах, котрі знаходяться у молоці. Дефіцит цих речовин можна компенсувати тільки за рахунок якісних престаартерних та стартерних кормів, ціна на які у загальних витратах мізерна, а значення для організму поросят в старті росту та подальшому розвитку неоціненне. Отже, якість цього корму повинна бути понад усе для його виробників та споживачів. А якість – це ароматизатори, котрі роблять корм привабливим та сприяють його кращому споживанню; білки тваринного походження, які поросята просто звикли перетравлювати; лактоза, що є основним джерелом енергії, тощо. На жаль, в Україні придбати якісний стартерний або престаартерний корм чи бодай окремі їх компоненти проблематично. Тож такі продукти, як замітник молока для поросят, якраз і можуть стати джерелом необхідних компонентів при виготовленні «дитячих» кормів».

з четвертого дня життя. Давати його потрібно невеликими порціями, але часто – 4–5 разів на день.

Отже, суть використання замітника сухого знежиреного молока полягає в тому, щоб привчити поросят до поїдання основного виду корму з раннього віку. У складі ЗСЗМ є ароматні речовини, запах яких дуже відчувають поросята, що спонукає їх спробувати корм. Вони починають вживати корм, який є додатковим джерелом молочного протеїну, разом з основними рослинними компонентами, завдяки чому в них починає

формуватися ферментативна система. Починаючи з 20–21-го дня після опору в свиноматки знижується молочність, поросят не вистачає молока, і саме ЗСЗМ компенсує цю нестачу. Під час відлучення поросят молоко свиноматки вже не є для них основним видом корму. Тому суттєво зменшується кормовий стрес, який дуже часто має місце при переході поросят від молока на сухі корми. Поросята не втрачають у вазі, а продовжують стабільно рости.

Основні переваги заміників сухого знежиреного молока:

- інтенсивніше використання свиноматки;
- ранній та безпечний перехід поросят на концентровані корми;
- вирівняність поросят у гнізді;
- високий вміст молочного протеїну та лактози;
- використання замітника молока забезпечує інтенсивність росту поросят в підсисний період і після відлучення;
- ЗСЗМ стимулює розвиток ферментативної та травної систем;
- стабілізується інтенсивність та енергія росту поросят;
- використання ЗСЗМ дозволяє проводити раннє відлучення поросят;
- зменшується стрес у поросят в період їх відлучення;
- підвищується збереженість молодняку.

Введення ЗСЗМ у раціон поросят дозволить отримати здорових та продуктивних тварин.

Крім того, замітник сухого знежиреного молока завдяки своєму складу є важливим компонентом для виготовлення повноцінних і високоякісних престаартерних та стартерних кормів. **i**

РЕКЛАМА

АЛЬТЕРНАТИВА
ОБЛАДНАННЯ ТА ГОДІВЛЯ

*Замінник молока
для поросят*

ТОВ «ЧК АЛЬТЕРНАТИВА»
01013, м. Київ, вул. Будіндустрії, 5, офіс 212
тел.: (044) 224-59-06
факс: (044) 285-54-19, (044) 286-45-11
моб. офіс: (067) 236-06-62
e-mail: alternativamilk@gmail.com
<http://alt-ua.com>